

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Vytauto g. 38, 41143 Biržai, tel./ faks. (8 450) 42 108, el. p. kontrolė@biržai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188642518.

Biržų rajono Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio
centro direktorei Deimantei Žalinkevičienei

BIRŽŲ RAJONO KRATIŠKIŲ MOKYKLOS-DAUGIAFUNKCIO CENTRO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO IŠVADA

2019-06-21 Nr. K9-5
Biržai

Sąlyginė nuomonė dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mes atlikome Biržų rajono Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio centro 2018 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus pastraipoje „Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti“ aprašytų dalykų poveikį, Biržų rajono Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio centro 2018 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Biržų Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio centro (toliau – Mokykla-daugiafunkcis centras) išlaidų samata, pagal ją gauti biudžeto asignavimai ir jų panaudojimas buvo vykdomi pagal programas, valstybės funkcijas, ekonominę klasifikaciją finansavimo šaltinius¹.

Gauti ir panaudoti biudžeto asignavimai neišskirti pagal ekonominę klasifikaciją „2.7.3.1.1.1. Darbdavių socialinei paramai pinigais“² kaip nustatyta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijoje, kurių Mokyklos-daugiafunkcio centro apskaitoje priskaičiuota buvo 525,79 Eur. Šia suma yra padidintas 2.1.1.1.1.1. Darbo užmokestis pinigais (ataskaitos 1.1. p.).

Mokykla-daugiafunkcis centras 2018 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje, formoje Nr. 1 Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaitoje nurodo, kad per 2018 m. gavo 4077,32 Eur pajamų. Biudžetinių įstaigų pajamos – pajamos, gautos vykdant Biudžetinių įstaigų nuostatuose nustatytą veiklą, ir pajamos iš veiklos, kuri pagal nuostatus nepriskirta prie pagrindinės veiklos (išskyrus valstybės rinkliavą ir žyminį mokestį). Biudžetinė įstaiga, gavusi turto naudojimo (nuompinigių) bei prekių, turto ir paslaugų pardavimo pajamų įplaukų ir kitų pajamų, privalo jas pervesti į savivaldybės biudžetą³. Nustatyta, kad didžioji dalis šių lėšų yra patalpų nuomininkų (t.y. Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos, Biržų kultūros centro, VšĮ Biržų rajono savivaldybės poliklinikos ir E. Kazlausko prekybos įmonės) įmokos už komunalines paslaugas. Šios įmokos negali būti priskaitomos kaip įstaigos pajamos, o pagal Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir

¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 2 str. 38 d.

² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (aktuali redakcija).

³ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2011 m. spalio 27 d. sprendimo Nr. T-246 „Dėl Biržų rajono savivaldybės biudžeto asignavimų administravimo, biudžeto vykdymo ir atskaitomybės tvarkos aprašo patvirtinimo“ 33 p.

vykdymo taisykles, gautos iš patalpų nuomininkų įmokos už trečiųjų asmenų suteiktas komunalines paslaugas (šildymą, elektros energiją, vandenį ir panašiai) turi būti naudojamos už šių asmenų suteiktas komunalines paslaugas sumokėti⁴ (ataskaitos 1.2. p.).

Nustatyta, kad Mokyklos-daugiafunkcio centro buhalterinės apskaitos duomenys neatitinka 2018 m. gruodžio 31 d. pateiktoje Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaitos duomenų (ataskaitos 1.3. p.).

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų sąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Sąlyginė nuomonė dėl finansinių ataskaitų rinkinio

Mes atlikome Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio centro 2018 m. finansinių ataskaitų rinkinio auditą.

Mūsų nuomone, išskyrus pastraipoje „Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti“ aprašytų dalykų poveikį, Mokyklos-daugiafunkcio centro 2018 metų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą Mokyklos-daugiafunkcio centro 2018 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2018 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti dėl finansinių ataskaitų rinkinio

Auditą atlikome pagal Valstybinio audito reikalavimus ir Tarptautinius audito standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą, Lietuvos Respublikos savivaldybės kontrolės ir audito institucijos valstybės tarnautojų tarnybinės etikos kodeksą ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio centro metinės finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Buhalterinės apskaitos įstatymu, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais įstaigų finansinę apskaitą.

Atlikus įstaigos darbo užmokesčio ir su juo susijusių išmokų pagal atskirus mėnesius sąnaudų analizę, nustatyta, kad pagal atlyginimų žiniaraščių duomenis priskaičiuoto darbo užmokesčio bei socialinio draudimo sąnaudos neatitinka Didžiosios knygos (toliau – DK) duomenų.

Priskaitant sąnaudas per 2018 m. neatskirtos 525,79 Eur sąnaudos ligos pašalpai iš darbdavio lėšų už 2 pirmas darbo dienas nuo darbo užmokesčio sąnaudų. Priskaitant socialinio draudimo sąnaudas už gruodžio mėnesį (4657,66 Eur), šios sąnaudos neteisingai priskirtos prie ligos pašalpų sąnaudų (ataskaitos 2.1. p.).

Nustatyti neatitikimai buhalterinėje apskaitoje 2411108 balansinėje sąskaitoje „Pinigai Lietuvos bankų sąskaitose (kitų šaltinių lėšos)“ pagal banko išrašo duomenis (ataskaitos 2.2 p.).

Mokyklos-daugiafunkcio centro apskaitoje nustatyti neatitikimai tarp apskaičiuotų darbo užmokesčio apskaičiavimo žiniaraščių ir teikiamų paraiškų finansavimui iš Savivaldybės biudžeto (ataskaitos 2.3 p.).

Audito metu nustatyta, kad kai kuriose balansinėse sąskaitose sumaišyti finansavimo šaltiniai, t.y. sumos nesusidengia, todėl sąskaitose vieni likučiai pertekliniai, kituose yra nepriemokos. Kaip pavyzdį pateikiame balansinės sąskaitos 6910001 likučius (ataskaitos 2.4 p.).

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų sąlyginę nuomonę dėl finansinių ataskaitų rinkinio.

Sąlyginė nuomonė dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Mes atlikome Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio centro Savivaldybės ir valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams įgyvendinti per 2018 metus auditą.

⁴ Lietuvos Respublikos vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimo Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ 36 p.

Mūsų nuomone, išskyrus pastraipoje „Pagrindas sąlyginei nuomonei pareikšti“ aprašytų dalykų poveikį, Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio centro visais reikšmingais atžvilgiais 2018 metais Savivaldybės lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

Pagrindas sąlyginei nuomonei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareikšti

Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Mokyklai-daugiafunkciam centrui patvirtinta 22,91 etatų skaičius. Mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus įsakymu, remiantis minėtu Savivaldybės tarybos sprendimu, patvirtintas pareigybių ir etatų sąrašas 22,91 pareigybėms. Audito metu nustatyta, kad ne visi etatai yra užimti (ataskaitos 3.1.2 p.).

Lietuvos Respublikos Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 17 str. 2 d. numatytos draudėjų pareigos, kad draudėjai privalo teisingai ir laiku apskaičiuoti bei mokėti socialinio draudimo įmokas pagal tarifus ir terminus, nustatytus šiame ir kituose įstatymuose (ataskaitos 3.2.1 ir 3.2.2. p.).

Nustatyta, kad nuo 2018 m. sausio 1 d. pasikeitus Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui nebuvo peržiūrėti mokytojų atlyginimo koeficientai, todėl kai kuriems mokytojams netinkamai paskaičiuotas jiems priklausantis darbo užmokestis (ataskaitos 3.2.3 p.).

Nesilaikant Darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašo nuostatų, Mokyklos-daugiafunkcio centro darbuotojams kai kuriais mėnesiais neteisingai buvo skaičiuojamas vidutinis darbo dienos užmokestis skaičiuojant kasmetines atostogas bei nedarbo socialinio draudimo išmokas, darbdavio mokamas už 2 pirmąsias ligos dienas (vidutiniui darbo užmokesčiui paskaičiuoti buvo imamas tik vienas arba du paskutiniai kalendoriniai mėnesiai) (ataskaitos 3.2.4 p.).

Kai kuriems darbuotojams neteisingai priskaičiuotas darbo užmokestis, t.y. Mokyklos-daugiafunkcio centro mokytojų darbo užmokestis, nustatytas ir patvirtintas mokytojų ir kitų darbuotojų tarififikacijoje neatitinka darbo užmokesčio skaičiavimo ir išmokėjimo žiniaraščiuose priskaitytų sumų (ataskaitos 3.2.6 p.).

Kai kuriems įstaigos sausio-rugpjūčio mėnesiais neteisingai išmokėti atlyginimai, t.y. skaičiavimo ir išmokėjimo žiniaraščiuose priskaityti mokėtini atlyginimai nesutampa su banko pavedimuose išmokėtomis sumomis (ataskaitos 3.2.8 p.).

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme nustatyta, kad kai apdraustajam apskaičiuotas darbo užmokestis mažesnis negu Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga (toliau – MMA), draudėjas apdraustojo ir draudėjo valstybinio socialinio draudimo įmokas už tarnautojus ar darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, apskaičiuoja nuo apskaičiuoto darbo užmokesčio ir papildomai iš savo lėšų sumoka apdraustojo ir draudėjo valstybinio socialinio draudimo įmokas nuo sumos, kurią sudaro skirtumas tarp ne mažesnės kaip Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos ir apdraustojo apskaičiuoto darbo užmokesčio. Papildomai apskaičiuotą iki MMA valstybinio socialinio draudimo (toliau – VSD) įmokų suma yra pateikiama sąrašė „Apdraustieji asmenys, kuriems apskaičiuotos papildomos draudžiamosios pajamos ir VSD įmokos iki MMA“. Įstaigoje buhalterinių įrašų apie papildomai apskaičiuotą iki MMA VSD įmokų nėra (ataskaitos 3.2.9 p.).

Mokykloje-daugiafunkciame centre dalis ilgalaikio turto apskaitomas nesilaikant viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto nuostatų: tai pačiai turto grupei (balansinei sąskaitai) taikomi neteisingi ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvai, bei kai kurie turto vienetai apskaitomi neteisingoje turto grupėje, kai kuriems ilgalaikio turto vienetais ilgalaikio turto apskaitos kortelėse neteisingai nurodomi turto perdavimo į eksploatavimą data ir galutinio nusidėvėjimo data. Mokyklos-daugiafunkcio centro ilgalaikio turto apskaitoje yra statinių, kurie nėra registruoti Nekilnojamojo turto registre bei, nėra turto Mokyklos-daugiafunkcio centro ilgalaikio turto apskaitoje, kuris nurodytas Nekilnojamojo turto registre. Ilgalaikio turto nusidėvėjimas skaičiuojamas kas mėnesį, tačiau nesilaikant 20-ojo VSAFAS reikalavimų, neteisingai nurodyti finansavimo šaltiniai Ilgalaikio materialiojo

turto nusidėvėjimo skaičiavimo žiniaraštyje, todėl finansavimo sumų likučių 2018 m. gruodžio 31 d. patvirtinti negalime (ataskaitos 4 d.).

Vadovybės atsakomybė

Kratiškių mokyklos-daugiafunkcio centro direktorius yra atsakingas už finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, Savivaldybės ir valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl 2018 metų metinių finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių bei Savivaldybės ir valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams per 2018 metus ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir Tarptautinius audito standartus. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Biržų rajono savivaldybės interneto tinklapyje adresu: <https://www.birzai.lt/index.php?1636159469>. Šis apibūdinimas yra sudedamoji auditoriaus išvados dalis.

Audito išvada pateikta kartu su finansinio (teisėtumo) audito ataskaita.

Savivaldybės kontrolierė

Žaneta Eriksonienė